



Сайтът **desebg.com** продължава поредицата с разследването за тайната продажба на българския златен резерв от Тодор Живков на СССР.

Този малко известен факт предшества и обосновава предложението на ЦК на БКП за сливане на НРБ и Съветския съюз, известен в историята като опита страната да стане [1 6-та република на СССР](#) през 1963 г.

Живков е принуден да продаде златото, за да върне част от дълговете към основния кредитор на комунистическото управление тогава – Москва.

Светлина върху тези събития хвърля разследващият журналист Христо Христов. През 2007 г. той получава безпрецедентен достъп до най-голямото разследване в историята на прокуратурата в България – секретно дело № 4 от 1990 г. за причините за икономическата катастрофа на управлението на БКП, обхванало периода 1958-1989 г. В над 1200 томове той открива пълната история за продажбата на златния резерв при първия от трите фалити на Живковото управление.

Разследването на продажбата на златния резерв е пазено в пълна тайна. Главна прокуратура засекретява материалите по него под кодовото име: направление „Делта – М“. Истината за нея излиза за първи път в книгата на Христов [„Тайните фалити на комунизма“](#) (2007).

[Част 1](#) разкрива как през 1960 г. Тодор Живков посяга на златото при първия фалит до който докарва НРБ в началото на своето 33-годишно управление.

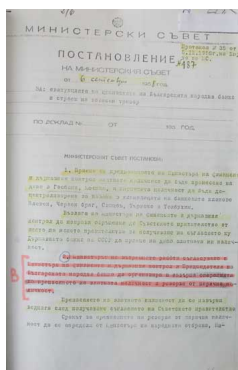
Написано от Христо Христов
Вторник, 05 Юни 2012 11:12

В част 2 се описва как златният резерв от 20 тона е изнесен на „съхранение“ в Москва през февруари 1959 г..

:

Как е било възможно Тодор Живков да продаде на Съветския съюз български златен резерв в размер на 20 т. е без никой да разбере нищо?

Само трима банкери с достъп до златото



Проф. Тотю Тотев, зам.-председател на БНБ в периода 1955-1974 г., обяснява какъв е редът за влизане в главния трезор на БНБ, където се е съхранявала златната наличност.

Достъпът до трезора по това време са имали от три длъжностни лица и то едновременно – от проф. Тотев в качеството му на зам.-председател на БНБ и съхраняващ ключа от трезора, от главния касиер на БНБ Начо Николов, който е държал

шифъра, и от началника на дирекция „Парично обръщение“ Розалин Чубриев.

„Не мога да кажа какъв е бил размерът на златната наличност, защото като станах зам.-председател на БНБ, приех само ключа от главния трезор, но не и самата златна наличност”, признава през 1991 г. пред прокуратурата проф. Тотев.

Защо златният резерв отива на съхранение в Госбанк - Москва

Архивните документи обаче показват, че Живков е бил улеснен в случая. Няколко месеца преди златният резерв да бъде изтъргуван за погасяване на фалиралото Живково управление благородният метал е предаден на съхранение в Държавната банка в Москва. Акцията по прехвърлянето му в СССР започва още през септември 1958 г.

Тогаво правителството на Антон Югов със строго поверително от особена важност постановление решава ценностите на БНБ да се евакуират от централната сграда, а златният резерв на страната да бъде предаден на депо за съхранение в Госбанк – Държавната банка на СССР.

Като претекст се използва становище на МВР, че сградата на БНБ не е в състояние да издържи на „пряко попадение на фугасна бомба и на ударна вълна от атомен взрив”. Това налага строеж на запасен трезор.

Златото е застраховано и под засилена охрана е транспортирано с влак от София до съветския граничен пункт Унгени през февруари 1959. Там представители на БНБ го предават на комисия от Госбанк.

